

oda Klebelsberghez, aki várja. Hallani sem akart róla. Annyira elképedtem, hogy valósággal szökni akart. Alig tudtuk visszatartani.

Egyszer csak fölkel a főasztal mellől néhány egyetemi tanár, köztük Tóth Károly és elindult Juhász Gyula felé.

— A kegyelmes ur kéret — mondta a költőnek a professzor —, nagyon örülne, ha megtisztelnéd és odamennél hozzá. Nagyon szeretne megismerni.

Most már nem volt menekülés. Juhász Gyula zavartan, idegesen simogatta a szakállát, bizonytalanul, tétovázva állt föl a helyéről és félszegen, meg-megállva megindult a miniszter asztala felé. Látszott rajta, hogy a legszívesebben a kijárat felé fordulna és elmenekülne a kikényszerített találkozás elől.

Klebelsberg Kuno, amikor meglátta, hogy közeledik hozzá a költő, fölugrott a helyéről, elébe sietett, a bankett sokszázfőnyi közönségének a szemeláttára átölelte, szorongatta a kezét és igen sokszor elmondta, hogy nagyon, nagyon boldog, amiért végre megismerhette Juhász Gyulát.

Champion Tenniszütők egyrészesztől kilencszeresig legdiszesebb kivitelben. — Szorítók P 1.35-től. — Vásár tartama alatt Horváth Mihály ucca 9 (Engel zongora üzletben), Üzem Kölcsey ucca 5, Fenyő műasztalos.

Jelen voltam ennél az érdekes találkozásnál és láttam, hogy nagyon sok szemben az irigykedés lángja villant föl. Irigyelték a költőt a szerencsésért, féltékenyen nézték a két kultúremler barátosságát, talán azt hitték, hogy Juhász Gyula most indul el a — politikai karrier felé. Nem tudták, hogy Juhász Gyulának semmi olyan ambíciója nincs, amely veszélyeztethetné mások érvényesülési törekvését. A költő és a kultuszminiszter találkozása tiszta, érdeklődéses ismerkedés volt, két tiszta ember egymásra-találása.

Dr. Tóth Károly pedig odasugta:

— Hála Istennek, csak hogy sikerült. Juhász Gyula máttól kezdve megkapja tanári nyugdíját. Hát így történt.

Magyar László.

Mars-térre a főforgalmi utakról beárazó uccáknak és a városba befutó utvonalak körtöltésen belüli szakaszainak végleges burkolása egészítendő ki a piacrendezésnek — mint elsőrendű városrendezési probléma — teendőinek sorozatát. Az általam tervbevett nyílt piachelyek megközelítően mindenben kielégítik már ma is azt az előfeltételt, hogy a piac

közműekkel ellátott területen

feledjön, minden irányban jól megközelíthető helyen, azonkívül világos, szellős és jól benapozott terület legyen. A város központjának gazdasági élete a piacok kitépítése folytán csak nyerne, mert a nyíltpiaci közönség vevő része a piaci időn kívüli időben végzi üzleti bevásárlásait, a kisgazdaközönség pedig ugyanis csak a sátoros árusok olcsóbb portékáit keresi. Azonkívül a belváros megszabadulna az üzletei előtt állandósult felesleges kocsiközlekedéstől. A kocsibeálló kérdés a piacokkal együtt lassankint kivonul legalább a kisköruton belüli városrészből és a kisköruton kívüli kocsibeállók tulajdonosai is hamarabb rászoríthatók a jogos egészségügyi követelmények kielégítésére. A szervezett áruforgalom, az élelmiszerárak forgalombahozatalával járó egészségvédelmi intézkedések eredményesebb és áttekinthetőbb érvényesíthetése, a köztisztaság alapos fejlődése és a baleseti statisztika enyhítése folytán kielégítendő fokozottabb forgalombiztonság nyugodtan létkető elvessége is vonzóerőt kölcsönöz a szegedi piacnak, a forgalom fejlődése révén pedig közvetve is többszörösen behozná a fejlesztésére konzervatív megfontoltsággal fordítandó költségeket.

A piacokat a termelési helyekkel összekötő

közlekedő utak

közül a MAV. vasut, a Sz. G. Vasut és a budapest-szeged-belgrádi portalan nemzetközi autót közegészségügyi szempontból nem hagy semmi kívánni valót. Az autóforgalomtól mentes kövezett és nem kövezett, de javított talaju országutak is türethetők ebből a szempontból. Annál súlyosabb hátrányokkal rendelkeznek uthigiéniá szempontjából az autóforgalmi kövezett utak. A Bátaszék, Dorozsma, Csongrád, Hódmezővásárhely és Makó felől vezető országutakon egy-egy autó által felvert testtelket álló porfelleg az árukat heperozza és a kényesebb árukat elérték-letelítve, csaknem lehetetlenné teszi ezeken az utvonalakon az áruszállítást, amellé, hogy a porfelleg a kilátást eltakarva veszélyezteti az uton közlekedők testi épsége és egészsége mellett az idegzetét is. Bizunk benne, hogy a már meghatározott országos főforgalmi közutalézat bennünket érdeklő része a nemzetközi uthoz hasonlóan mielőbb modernizálva lesz. Közuti személyzetünkkel tapasztalt esetek nyomán majdnem bizonyos vagyok abban, hogy az országút éles kvarcpora nemcsak a léggő- és látószervek megbetegedését segíti elő, hanem az emésztőszervek működését is károsan befolyásolja. Szeged polgármestere, mint utügyi hatóság, felismervén a egyes forgalom nagy hátrányait, arra törekszik, hogy a poros, kövezett utakkal párhuzamosan autóforgalommentes kövezett és javított földutpályákat állítson elő a gazdaközönség részére.

Befejezésül még megállapítom, hogy a piackérdéssel kapcsolatos műszaki vonatkozású mellék-kérdések közé tartozik az östermelő lakáskérdése. Itt csak annyit jegyzek meg, hogy

a lakáshigiéniá fejlesztése

tisztán és kizárólag piackonjunkturális kérdés, mert a magyar földművelőben állandóan él a szebbre és jobbra való törekvés és jövedelmező piaci viszonyok mellett elsősorban is arra törekszik, hogy kezdetleges hajlékát tágas, világos és egészséges lakóházzal cserélje fel.

A piacfelületek kiképzése és a Valéria-téri fedettpiac költsége 500.000 pengő, a körtöltésen belüli s a piacokat érintő utak rendbehozása másik 500.000 pengő, a szegedi tanyai utahálózatban 320 km. utnak alkalmassá tétele eca 2.000.000 pengővel terhelné a város pénztárait. Azonban ezzel a hárommillióval nemcsak a piachigiéniá, hanem egyéb várospolitikai kérdések is alapos kielégítést nyernének. Az országos főközlekedési utvonalak szegedi, összesen kerek 50 km. hosszú, eddig nem modernizált szakaszának portalanítása kb. 2.000.000 pengő kiadást róna az államra.

Jégszekrények 12 havi részletfizetésre. Asbestszigetelésű Hennefeld műköbörítással óriási választékban már P 30-tól

Szántó Edényáruházban

Széchenyi tér 11 szám. (Városl. bérház) 143

A szegedi piac egészségügyi és műszaki kérdései

Iria Breinovic Vilmos tb. műszaki tanácsos

II.

A tej és tejtermékek, húsneműk, kopaszított baromfi, tarhonya és hal állandó árusítói a mai szétszort piacokon szinte

ellenőrizhetetlenül, megbízhatatlan formák között

működnek. Ezek az árusok, akik főképpen kofák, az előbb említett piacnak nevezhető területen nyerne elhelyezést, ahol az eddiginél izlésebb keretben, hűtő és raktározó lehetőségek birtokában, kevesebb fáradsággal, fokozott köztisztasági lehetőségek mellett üzhetik foglalkozásukat. Ezen piac kiterjedése is állandónak mondható. A paprikaforgalom szomszédságában talán új életre lehetne kelteni a múltban nagy hírnévre szert tett szegedi tojásos tarhonya és száraztészta készítő vállalkozásait. A köztisztaság érdekében az érdekeltekkel együtt kellene tanulmányozni a Valéria-térre csoportosított kofák egészségügyi ellenőrzésére is biztosabb lehetőség nyílva és mindenképpen megszűnnének az ilyen tárgyú árusítással szemben eddig felmerült jogos kifakadások.

Itt kell kitérnem arra, hogy a Budapestről is jólismert vásárcsarnok, mint fedett piaci árusítás célját szolgáló építmény magas létesítési és fenntartási költségei, felesleges légtér, benapozás, levegő és világosság hiánya miatt ma már Budapestben is túlhaladott álláspontra jutott. Szegedre tehát egyenesen nem való.

A zöldségpiac bolgárnak nevezett része, állandó jellegűnek és kiterjedésének mondható és a jövőben a higiénikus Valéria-téren, illetve a Mars-téren helyezhető el. Nézetem szerint nem szüntethető meg a belvárosi vevőközönség szempontjából a Rudolf-téri mindennapi és kedd-péntek délutáni ugynevezett makói piac, valamint a kisköruton a református templom—Fodor-ucca közötti szakaszon lévő piac, mely utóbbi a felsővárosi, östermeléssel nem foglalkozó iparos és munkás lakónegyed érdekében volna meghagyandó.

Természetes, hogy ezen kis piactereken is biztosítani kellene a higiénia elengedhetetlen előfeltételeit. A Rudolf-téren talán a halárusok bevonásával állandó jellegű kisebb fedett piacot lehetne létesíteni, a kisköruton pedig a mainál ennél nagyobb piaci rendszabályokat kellene érvényesíteni a földön való árusítás kiküszöbölésére. A Széchenyi-téri és Kiss-uccai zöldségpiacok megszűnnének.

A gyümölcs,

kopaszított és egyéb idénycikkok kocsipiaca már a Mars-téren van és ott is maradna. Maj elhelyezése és elrendezése mintaszerű, kezelése és tiszt.

tántartása kielégítő. Ezen piacra szánt árú mennyisége az eddig még véglegesen ki nem alakult gazdálkodási módok, a szervezetlen termelési és szállítási viszonyok folytán ma még meghatározatlan és kizárólag az időjárási viszonyok kedvező, vagy kedvezőtlen voltától függően nagyon tág határok (200—2000 kocsi) között változik. Azonban az erősen propagált gyümölcs-termelés és zöldségkertészet élénk fejlődése mellett kilátásunk van arra, hogy hamarosan a felhozatal egy rendszeres alapmennyiség mellett állandóan fokozódik. Elhelyezésének biztosítása a 900 kocsi befogadására alkalmas mai piactér mellett fekvő eddig még burkolatlan Mars-tér másik felének kialakításával volna biztosítható az oda-szánt szálak takarmány, fa- és szemestermény, kocsi- és baromfipiac elhelyezésén kívül megmaradó területen. Gondolni kell ezen a helyen

a Sz. G. V. végállomásának áthelyezésére

is, mert a vasut mai bevezetése és végállomása véglegesen nem tekinthető. Ezt a piacot a Tiszántulra kocsival irányított és exportra szánt termények átrakására alkalmas csomagoló és raktárhelyiséggel kellene ellátni. Nagykőrös, Kecskemét, Kiskunhalas és egyéb östermelő központok mintájára ezen cikkeket exportképes tömegének gyors és eredményesebb értékesítése érdekében a Sz. G. V. átrakó állomása és a MAV. Tiszapályaudvar érintkezésénél kedvezményezett exportpiacot kell létesíteni korszerű berendezéssel, amely a helyi piac felesleges megterhelését is elhárítaná amellé, hogy fejlettebb áruigényeivel a termelés stimulálásának céljait is szolgálna.

Az agrárpiacok igényeit szolgáló

sátoros kisipari árusítás

a fent körvonalazott piaci centrumokhoz kapcsolódván, izléseben volna elhelyezhető a Rákóczi-tér árnyas fái alatt. A dekoratív papucs, örölt paprika, élővirág és facemete piacot nyugodtan hagyhatom a Széchenyi-tér Zsótér-ház előtti tágas részén az idegenforgalmi hivatal előtt, sőt ezt még a tarhonya és száraztészta árusokkal ki is egészíteném. Itt volna a szegedi specialitások piaca.

A nyílt piaci negyeddel érintkezők a nagyköruton Kossuth Lajos-sugárut—Uj-tér között letelepítendő ószeres piac.

A kávé, lacikonvhas sátrak a jelentéktelen borpiac és kenyérszékely kérdése ezen cikkeket üzleti árusításának fokozatos térfoglalása mellett felvont kevesebb gondot okoznak a multakhoz viszonyítva.

Nyilvános és olcsó higiénikus illemhelyek létesítése a közuti hid és Mars-tér közötti, továbbá a